

Na Valše a v Liticích
budou postaveny
školky

► **strana 2**

VÝROČÍ OSVOBOZENÍ

Přinášíme program
Slavností svobody
a rozhovor s veteránem

► **strana 4 a 5**

Psohlavci:
Hrdost někdy
stojí příliš

► **strana 7**

Tramvaj pojedede na Vinice

Zastupitelé schválili výstavbu nové tramvajové trati, začít má příští rok

Výstavbu nové tramvajové trati o délce 1,5 kilometru za zhruba 1,1 miliardy korun plánuje město Plzeň zahájit příští rok a dokončit v roce 2029. Zásadně se tak zlepší propojení sídliště Vinice a lokality Sylván, kde žije více než 7,5 tisíce lidí, s centrem Plzně. Na Vinice bude jezdit linka číslo 3.

Začátek tramvajové trati bude v odbočce za zastávkou Zoologická zahrada a povede ve středním dělicím pásu ulice Na Chmelnicích, která byla pro tramvajovou trať projektována už při výstavbě sídliště Vinice. Konečná linky číslo 3 bude za křižovatkou ulic Na Chmelnicích a Znojemská. Na Vinicích by měly být čtyři zastávky. Linka bude končit v zastávce U Synagogy (Sady Pětatřicátníků), ale do budoucna je s touto linkou počítáno pro prodloužení linky číslo 4 na Bory.

Vedle stavby trati dojde také k úpravě ulice Na Chmelnicích, kde přibudou parkovací místa, zeleň a oboustranně také chodník a cyklostezka. Součástí bude úprava vodovodu a kanalizace, částečně jako příprava pro další výstavbu, neboť je plánován rozvoj této lokality, kde by měly přibýt až 3,7 tisíce obyvatel.

Město Plzeň podá žádost o dotace z Programu Doprava 2021–2027 Infrastruktura městské drážní dopravy (novostavby a modernizace), specifický cíl Podpora udržitelné multimodální městské mobility v rámci přechodu na uhlíkové neutrální hospodářství. V případě úspěšné žádosti by dotace mohla činit více než 700 milionů korun. Město počítá s předfinancováním projektu ve výši 100 procent.

Vizualizace ukazuje ozeleněný pás ulice Na Chmelnicích, jímž povede nová tramvajová trať na Vinice.

Zdroj vizualizace: STAVplan-CZ

Fotoreportáž: BLIK BLIK navštívilo 70 tisíc lidí

Festival světla BLIK BLIK se letos konal po jedenácté a poprvé byl třídenní. Do galerie pod širým nebem, jež nabídla celkem sedmnáct světelných instalací, se vypravilo 70 tisíc lidí. Na náměstí Republiky mohli například obdivovat nasvícené železné objekty sochaře Čestmíra Sušky (první snímek). Prostor U Ježiška se proměnil v louku se světelnými motýly (druhý snímek). Zaujali také Démoni i mytické příběhy na Náplavce na Mži.

Foto: archiv pořadatele DEPO2015

Na Valše a v Liticích budou nové školky

Stavby za více než dvě stě milionů korun navýší kapacitu plzeňských mateřských škol

Mateřská škola v Liticích bude dvoupodlažní s orientací na jih a kapacitou pro 116 dětí.

Zdroj vizualizace: projectstudio8

Na Valše bude mateřská školka moderní jednopodlažní dřevostavba ve tvaru kruhového atria.

Zdroj vizualizace: arch. Jiří Zábrán

V Liticích už začala výstavba nové mateřské školy, na Valše pak stavba další školky odstartuje během jara. Oba objekty, díky nimž se navýší kapacita plzeňských mateřských škol o 188 míst, budou hotové v příštím roce. Mateřské školy spadají pod správu městských obvodů, ta v Liticích pod šestý, ta na Valše pod třetí. Oba projekty výrazně ze svého rozpočtu podpořilo město Plzeň. Litice a Valcha patří mezi rozvíjející se lokality, kde žijí nebo budou žít mladé rodiny

s malými dětmi. Město jim chce zajistit co nejlepší podmínky pro život.

Mateřská škola v Liticích pro 116 dětí mezi ulicemi Cihlářská a V Aleji bude dvoupodlažní s orientací na jih, což zajistí maximální proslunění tříd. Budova kombinuje klasickou omítku s dřevěným obkladem a je osazena vegetačními střechami, které pomohou zadržovat dešťovou vodu a přirozeně ochlazovat klima v areálu. Děti v přízemních třídách bu-

dou mít přímý vstup na zahradu, která je díky umístění budovy chráněna před hlukem z veřejného prostoru. Zahrada bude disponovat nejen herními prvky, ale i vyhlídkovou věží či klidovou zónou pro odpočinek. Architektonické řešení navíc počítá s budoucí možností rozšíření školky směrem na západ, pokud by potřeby obvodu v budoucnu dále rostly. Stavba zahrnuje také vybudování nového parkoviště pro rodiče a zaměstnance, příjezdových cest a úpravu okolního prostoru s lavičkami

a výsadbu stromů. Město Plzeň na tento projekt poskytlo 83 milionů korun a dalších 23 milionů uhradí šestý městský obvod.

Na Valše mezi ulicemi Ledňáčkova a K Sokolu začne výstavba nové mateřské školy pro 72 dětí na přelomu dubna a května. Bude to moderní jednopodlažní dřevostavba se třemi třídami. Architektonicky je navržena s důrazem na přirozené prostředí. Má tvar kruhového atria se zelenou střechou, která podpoří příjemné klima a zapadne do okolní zástavby.

Předpokládané náklady včetně vybavení činí cca 95 milionů korun, podpora ve výši 52,34 milionů korun ze svého rozpočtu vyčlenilo město Plzeň, zbytek uhradí třetí městský obvod.

Výstavba této mateřské školy se neobejde bez změn v prostoru, musely jí ustoupit některé stromy a trnkové keře. Kácení proběhlo v době vegetačního klidu, za vykáčené dřeviny obvod vysadí nové. Celkem jich bude 38, z toho devět přímo v areálu školky.

Plzeň zahajuje velké projekty

Stavby realizované ve veřejných prostorech přináší dopravní omezení. Po dokončení však nabídnou větší komfort a bezpečí.

Náměstí Republiky

Po Velikonocích začne revitalizace západní strany náměstí Republiky. Stavební práce v prostoru mezi katedrálou a biskupstvím zahrnují bourání dlažby a stávajících povrchů a také odkopy. Následují práce na inženýrských sítích (plynovod, sdělovací kabely, vodohospodářské objekty, teplovod, veřejné osvětlení). Poté budou budovány retenční rýhy a odvodnění. Po dokončení inženýrských sítí přijde na řadu výsadba čtrnácti jilmů a osazení mobiliáře. Předpokládáné ukončení prací je plánováno na letošní srpen. Základním konceptem této stavby je propojení ústřední plochy náměstí s jeho okraji a rozšíření prostoru náměstí až k fasádám domů. Za tímto účelem jsou navrženy tzv. třísně – pásy široké 15 m, které navazují na rastr stejně širokých pásů v náměstí. Tyto pásy na rozdíl od současného stavu nebudou končit u obruby vozovky, ale budou směřem k fasádám postupně svou barevnost ztrácet.

Revitalizace této části náměstí Republiky si vyžádá dopravní opatření. Dojde k uzavírcí západní strany mezi ulicemi Solní a Prešovská. Na chodníku podél fasád přilehlých domů bude vždy zajištěn průchod v šíři dvou metrů. Riegrova ulice bude v místě náměstí Republiky pro auta zaslpena, ale pro pěší bude zajištěn průchod na plochu náměstí a ke vstupu do katedrály. Pro potřeby stavby bude část plochy náměstí oplocena a vzhledem

Na Bílé Hoře začne kompletní rekonstrukce zhruba kilometrového úseku ulice 28. října.

Foto: Martin Pecuch

k omezenému prostoru se po celou dobu rekonstrukce na ploše náměstí nebudou konat žádné kulturní ani sportovní akce. Po celou dobu stavby bude zajištěn průchod pěších z jižní strany náměstí směrem k radnici a do Rooseveltovy ulice. Objízdná trasa pro cyklisty za stávající cyklotrasu č. 9 v ulici Riegrova bude vyznačena ulicemi Solní, sady Pětatřicátníků a Prešovská.

Bílá Hora, ulice 28. října

V druhé polovině dubna začne rekonstrukce silnice II/231 v ulici 28. října v městské části Bílá Hora. Stavbu realizuje Plzeňský kraj, zastoupený Správou a údržbou silnic Plzeňského kraje, společně s městem Plzní. Díky rekonstrukci bude ulice bezpečnější, modernější i kapacitnější. Bude odpovídat současným nárokům na regionální dopravní infrastrukturu. Očekává se rovněž zkrácení cestovních dob a snížení nákladů na

údržbu komunikace i provoz vozidel. Celkové náklady stavby činí 130 milionů korun, z toho 60 milionů korun připadá na Správu a údržbu silnic Plzeňského kraje a 70 milionů korun na město Plzeň. Novou podobu dostanou totiž také chodníky, zastávky a další prvky infrastruktury pro pěší a cestující veřejnou dopravou z této části města. Stavba má trvat do října příštího roku a vyžádá si dle postupujících prací úplně i částečné uzavírky, dopravu budou řídit semaforey. Konkrétní podoba dopravních omezení bude zveřejněna na webu plzen.eu/doprava/, kde je přehled všech aktuálních opatření.

Lávka přes Rokycanskou

V březnu začala stavba lávky přes Rokycanskou ulici v Plzni na Doubravce. Nová konstrukce nahradí nevyhovující podchod a bezpečně propojí Sousedskou a Rodinnou ulici. Práce s sebou přináší

dopravní omezení. Pro řidiče bude po celou dobu stavebních prací, které mají trvat do konce letošního roku, uzavřen vždy jeden jízdní pruh. S drobnými změnami musejí počítat také cestující městskou hromadnou dopravou. Zastávka Letná pro linky 11, 15, 29, 30, N3 a N6 je dočasně posunutá k Divadlu ALFA. Ve směru do centra je umístěna o cca 250 metrů dopředu k divadlu. Ve směru Pietas je přeložena o přibližně 300 metrů zpět. Pro chodce a cyklisty je uzavřena stezka mezi Revoluční a Dlouhou ulicí a chodníky podél staveniště. Náhradní trasa je vyznačena ve směru do centra jako jednosměrný okruh Revoluční, Dlouhou, Masarykovou a Partyzánskou ulici. Uzavřen bude také chodník v úseku mezi domy Rokycanská č. 140/27 a č. 804/47. Nebude možné projít po obou stranách v úrovni ulic Sousedská a Rodinná. Výsoutěžené náklady na realizaci činí 107,878 milionu korun.

1+1 zdarma do Patton Memorial

Muzeum Patton Memorial Pilsen čeká zásadní proměna. Organizace Plzeň – TURISMUS připravuje novou moderní expozici, která bude v domě na Klatovské třídě 19 otevřena v polovině roku 2027. Stávající expozice v kulturním domě Peklo se pro veřejnost uzavře na konci letošního května. Návštěvníci nyní mají jedinečnou možnost prohlédnout si muzeum v jeho současné podobě za zvýhodněných podmínek. V dubnu platí speciální akce 1+1 zdarma, kdy ke každé zakoupené vstupence získají druhou zdarma. Muzeum je otevřeno od středy do neděle od 9 do 16 hodin.

Web informuje o budoucí Plzni

Odbor komunikace a marketingu Magistrátu města Plzně, v souvislosti se Strategickým plánem rozvoje města Plzně, připravil nové webové stránky www.budouciplzen.eu. Na nich se veřejnost bude moci seznámit nejen s koncepčními dokumenty, ale i s konkrétními připravovanými i realizovanými projekty, jejichž investorem je město či se významným způsobem promítnou do podoby veřejného prostoru města. Cílem je zlepšit dostupnost informací, které jsou prezentovány na různých portálech. Web též bude sloužit k registraci k účasti na případná veřejná jednání v souvislosti s připravovanými projekty.

Odměnou je prázdný talíř

Pracujeme pro Plzeň: Kuchařka Michaela Jandíková

Projekt Pracujeme pro Plzeň představuje profese a lidi, kteří je vykonávají jako zaměstnanci města nebo jeho příspěvkových organizací. Často zůstávají v pozadí, přesto je jejich práce pro každodenní chod města důležitá. S městem Plzeň na projektu spolupracovala fotografka Kristýna Edmonds Hessová. Michaela Jandíková pracuje ve školní jídelně třináct let. Je vedoucí kuchařkou v 25. základní škole ve Chválenické ulici.

Začínala u mytí nádobí, postupně se vypracovala až na vedoucí kuchařku. A přesto zůstává denně v kuchyni, protože bez jejího přičinění by to prostě nešlo. „Mě by

to vlastně ani nebylo jinak než vařit a být přímo u toho,“ poznamenala s úsměvem.

Její den začíná brzy ráno, často už ve čtyři hodiny. Do kuchyně dorazí čerstvé maso a zelenina a ty je třeba očistit, nakrájet a připravit. V 10 hodin musí být hotovo, aby se stihlo nachystat vše pro téměř 900 strávníků. Žádné polotovary se tu nepoužívají. Omáčky se vaří přes noc, maso se porcuje ručně a těžké gastronádoby s přílohami denně připomínají, že jde o pořádnou dřinu. Přesto se celý tým snaží udržet dobrou náladu, občas i s maskami při výdeji, aby děti měly radost.

Kuchyně musí zvládnout i nečekané krizové situace – od porouchaného kotle

po selhání myčky. „Oběd se prostě vydat musí,“ poznamenala. A když si děti přijdou přidat nebo přinesou na Vánoce přáníčko s poděkováním, je to podle ní ta největší odměna: „I kdyby nic neřekly, prázdný talíř je pro nás největší pochvala.“

Školní kuchyně je i místem, kde vznikají nové nápady – třeba mezinárodní dny, při nichž se vařilo také indické, polské či egyptské menu. Vaření tak není jen o naplnění potřeb, ale i o vzdělávání a zážitku. „Není to lehká práce, ale musí se dělat srdcem,“ podotkla Michaela Jandíková, která vaří ráda i doma. A dětem posílá vzkaz: „Chodte na obědy s úsměvem, my je s láskou připravíme.“

Michaela Jandíková je vedoucí kuchařkou ve 25. základní škole v Plzni.

Foto: Kristýna Edmonds Hessová

Běžecký festival startuje od Plzeňského Prazdroje

Se spoluorganizací města Plzně se koná 8. května čtvrtý ročník akce s názvem **Běžecký festival**. Festival pořádá nezisková organizace Rozběháme Česko na nádvoří Plzeňského pivovaru. Na programu jsou například závody na 5 a 10 kilometrů, barevný tříkilometrový neměřený běh, štafety 3x5 kilometrů, Rozběháčkovy dětské běhy a bohatá tombola. Pro malé i velké je po celou dobu festivalu připraven bohatý doprovodný program. Vyzkoušet si mohou několik druhů sportů, například jízdu na koloběžce či atletické disciplíny a další. Program začíná v 9 hodin, bude moderovaný a plný zajímavých hostů. Vstup je zdarma. Závodníci zaplatí startovné, které je možné pořídit v předstihu on-line za výhodnější cenu. Za startovné účastník obdrží medaili, číslo, občerstvení a upomínkový balíček. Více informací včetně registrace na webu rozbehamecesko.cz.

Senioři baví seniory opět roztaňčí Měšťanskou besedu

Odbor sociálních služeb Magistrátu města Plzně zve na oblíbenou akci Senioři baví seniory, která se uskuteční v sobotu 16. května v Měšťanské besedě v Plzni. Připraven je pestrý program plný hudby, zábavy, vystoupení i přátelské atmosféry, kde hlavní roli hrají právě senioři. Všichni, kdo do Měšťanské besedy přijdou, ať jako účinkující, nebo diváci, podpoří aktivní život, pobaví se a stráví příjemné chvíle ve společnosti lidí, kteří se, bez ohledu na ročník narození, rozhodli žít naplno. Vstup je pro všechny zdarma. Pokud má někdo chuť se do programu zapojit a předvést své dovednosti, může se přihlásit nejpozději do 30. dubna na telefonním čísle: 702 298 619 nebo na e-mailu: hovorkova@plzen.eu.

Přednáška: Ztráta sluchu ve vyšším věku

Odbor sociálních služeb Magistrátu města Plzně ve spolupráci s organizací Tichý svět zve seniory na informační přednášku na téma **Ztráta sluchu v seniorském věku**. Během setkání, které bude trvat jednu až dvě hodiny, se posluchači dozvědí, co dělat, když začnou hůře slyšet, proč je důležité tuto situaci začít včas řešit a jaké existují možnosti pomoci. Přednáška představí také různé kompenzační pomůcky pro osoby se ztrátou sluchu a nabídne praktické rady pro každodenní život. Setkání se uskuteční v úterý 28. dubna od 10 hodin ve Velkém klubu plzeňské radnice. Zájemci by měli svou účast předem nahlásit, a to buď telefonicky na čísle 702 298 619, nebo na e-mailu hovorkova@plzen.eu.

Bikesharing: Do ulic vyjíždí 300 sdílených elektrokol

Město Plzeň nabízí novou službu sdílených elektrokol Pilsen Bike, která rozšíří možnosti městské mobility. Provoz odstartoval 17. března a do ulic západočeské metropole bylo nasazeno 300 elektrokol. Bikesharing, který bude fungovat sezónně vždy od 1. března do 30. listopadu, pro město zajišťují Plzeňské městské dopravní podniky (PMDP).

Kola jsou rozmístěna na 156 stanovištích, a to nejen v centru, ale i v okrajových částech včetně všech konečných zastávek MHD.

Dostupnost bicyklů na stanovištích bude k dispozici v aplikaci nebo na webu www.pmdp.cz/bike. Kola jsou určena pro uživatele starší 15 let a mohou si je vypůjčit dvěma způsoby. Buď přes bezkontaktní platební systém, tzv. **Tap&Ride**, nebo aplikaci **Virtuální Plzeňská karta**. Při využití první možnosti klient přiloží bankovní kartu k terminálu na kole. Jakmile se rozsvítí zadní světlo červeně, je výpůjčka zahájena. Částka se

Přilož bankovní kartu, nasedni a jed'!

První sdílená **elektrokola** v Plzni jen 1 Kč za minutu.

pmdp.cz/bike

Pilsen Bike

strhne automaticky při jejím ukončení. V mobilní aplikaci uživatel otevře záložku Bikesharing, naskenuje QR kód na kole nebo si kolo vybere v mapě a zahájí jízdu. Cena výpůjčky je jedna koruna za minutu. Předplatitelé veřejné dopravy, tedy PMDP i IDPK, s alespoň měsíčním kupónem, mohou využít patnáct minut zdarma až dvakrát denně.

Dojezd až 100 kilometrů

„Sdílená elektro kola jsou vybavena pěti stupni připomocí a jejich dojezd může dosáhnout až 100 kilometrů. Naši

technici budou průběžně měnit baterie za plně nabitě, takže si uživatelé vždy vypůjčí kolo s dostatečnou kapacitou. Aktuální dojezd s elektrickou přípomocí navíc uvidí přímo v aplikaci Virtuální Plzeňská karta a také na displeji samotného kola. Maximální rychlost elektrokol je z bezpečnostních důvodů omezena na 25 kilometrů v hodině. Tyto parametry společně zajišťují, že elektro kola představují rychlý, pohodlný a spolehlivý způsob dopravy po městě,“ popsal technický ředitel PMDP **Tomáš Holubář**. Letáky s důležitými informacemi o služ-

bě jsou dostupné v zákaznických centrech PMDP a infocentrech města Plzně.

Partnerem služby sdílených elektrokol v Plzni je technologická společnost Mastercard. Platební funkce Tap&Ride je součástí technologického řešení dodávaného společností Freebike (dodavatel elektrokol), přičemž Mastercard poskytuje podporu v oblasti platebních standardů, certifikace a uvedení řešení do praxe. Díky tomu mohou uživatelé službu využívat bez registrace či stahování aplikace – elektro kolo lze odemknout přiložením bezkontaktní karty, mobilu nebo chytrých hodinek.

Moderní služby bez bariér

„Moderní technologie dávají smysl jen tehdy, když lidem skutečně usnadňují každodenní život. Řešení Tap&Ride přináší jednoduchý princip, který odstraňuje zbytečné bariéry a zpřístupňuje moderní služby opravdu každému. Ukazuje, že inovace nemusí být složitá – důležité je, aby byla intuitivní, bezpečná a okamžitě použitelná. Těší mě, že se Plzeň zařadila mezi evropská města, která inovace využívají prakticky a ve prospěch svých obyvatel i návštěvníků,“ řekla generální ředitelka společnosti Mastercard pro Českou republiku a Slovensko **Jana Lvová**.

Před jízdou musí každý uživatel zkontrolovat technický stav kola. Světla jsou automatická, zapnou se při začátku výpůjčky a po ukončení zhasnou. Jediné, co si může cyklista nastavit, je výška sedadla, případně úroveň přípomocí elektromotoru v mobilní aplikaci. Automaticky je vždy nastavena na nejvyšší úroveň. Výměna baterií bude probíhat v terénu a budou ji zajišťovat zaměstnanci PMDP, stejně jako servis, opravy, údržbu, svoz a rozvoz kol po městě.

Veškerá poškození, nehody, špatně zaparkovaná kola apod. mohou lidé hlásit v aplikaci, na infolince PMDP, přes formulář na webu www.pmdp.cz/bike nebo na e-mailu bike@pmdp.cz.

Smlouva mezi městem Plzeň a PMDP je uzavřena do roku 2029. Celková úhrada na zajištění kompletního tříletého provozu systému činí 25 milionů korun, projekt financuje město ve výši 20 milionů korun, 5 milionů se podílí Plzeňský kraj.

Jízda na sdílených bicyklech podléhá zákonu o provozu na pozemních komunikacích, tedy cyklista mladší 18 let musí mít helmu, uživatelé nesmí jezdit po chodníku ani přes přechod pro chodce, pokud nesešednou a nejdou pěšky.

SLAVNOSTI SVOBODY PLZEŇ

1.–6. KVĚTEN 2026

81.
VÝROČÍ OSVOBOZENÍ

3. 5. 11.00
NEDĚLE

CONVOY OF LIBERTY

prehledka vojenských historických vozidel
s přelety dobových armádních letadel

TRASA:

Sukova
Klatovská třída
sady Pětatřicátníků
Tyršova

6. 5. 10.00
STŘEDA

DÍKY, AMERIKO!

hlavní vzpomínkový akt
s přelety současných
letounů Armády ČR

Program

	1. 5. PÁTEK	2. 5. SOBOTA	3. 5. NEDĚLE
HLAVNÍ STAGE amfiteatr za OC Plzeň Plaza	14:00 Junior orchestr 16:00 Hrádecký Big Band 17:00 přelety historických letounů, seskoky parašutistů 19:45 zdravotní primátora města Plzně 20:00 Plzeňská filharmonie v rytmu svobody slavné filmové melodie Johna Williamse, ikonické pochody, muzikálové melodie	BEST OF AMERICA 12:00 Young Horses – Neil Young Tribute Band 14:00 Bruce Springsteen Tribute Band 16:00 Imagine Diamonds 18:00 Bon Jovi Tribute - Petr Poláček 20:00 Metallica Revival Beroun americké bouráky a rodeo show	13:00 Samson a jeho parta (tradiční jazz) 14:30 COP 16:00 Petr Kocman & Band 17:30 Taxmeni
40'S STAGE Proluka	12:00 Madina (folklor) 14:30 Liberation Band (swing) 16:45 Dance by Lion's (taneční workshop lindy hop) 18:00 Pilsner Jazz Band (swingová tančírna)	12:00 Jazz-friendly (swing) 15:00 The Dixie Hot Licks (dixieland) 17:00 Dance by Lion's (taneční workshop lindy hop) 18:30 Dum Doobie Doobie Band (rock'n'roll) Doprovodný program: Hopy Brass a Šumari	14:00 N. O. Outsiders (tradiční jazz) 16:00 Dance by Lion's (taneční workshop lindy hop) 17:00 N. O. Outsiders (tradiční jazz) Doprovodný program: Hopy Brass a Šumari
LIBÉRTY STAGE stage pod Velkým divadlem	15:00 Kolik stojí svoboda? Jsme ochotni tuto cenu nést? Diskuze s inspirativními hosty z celonárodní i regionální scény a otevře otázku, co jsme dnes ochotni obětovat pro svobodu. 16:00 The Polar Opposites 17:15 Steven's	NÁPLAVKA NA RABUZE	BEATS FOR LIBERTY 14:00–22:00 DJ audiovizuální show • Wotty • Meff & Megzy • Ynegg & Zlejdildo • Knag • Sixthsense w. Hugo Haze • Ramen • Dardanella

Vojenské historické kempy

1.–3. 5.

PÁ 14:00–20:00 | SO 9:00–20:00 | NE 13:00–18:00

PARK ZA OC PLZEŇ PLAZA

Kemp Československé samostatné obrněné brigády
ukázky civilního života v době protektorátu, prezentace dělostřelecké přípravy Roty Nazdar, výstava dobové výstroje, výzbroje a vojenské techniky

Kemp RAF

vojenská technika, ukázka vybavení Princess Mary's Royal Air Force Nursing Service, vojenská kancelář, expozice protiletectvého kulometu, airsoftová střelnice, replika stíhacího letadla Spitfire 11

PÁ 9:00–20:00 | SO 9:00–20:00 | NE 13:00–18:00

CITY PARK | Křížkovy sady

Kemp 16. obrněné divize US Army

vojenská polní kuchyně s dobovým vybavením, polní dílna, vojenská ubikace, vojenská policie, desítky vozidel těžké i lehké obrněné techniky

US ARMY AREA | Pobřežní ulice

Camp Raiders

prezentace vozidel HMMWV a jejich příběhu v americké armádě, doplněná o dobovou výzbroj a výstroj amerických vojáků

Pietní akty

1. 5. 9:30 | katedrála sv. Bartoloměje náměstí republiky

mše za válečné veterány

4. 5. 10:00

Chodské náměstí

položení květin u Památníku 2. pěší divize

4. 5. 11:00

Husova ulice

položení květin u Památníku 16. obrněné divize a Památníku československým vojákům bojujícím na západní frontě

4. 5. 15:00 | ul. Na Okraji Plzeň-Skvřňany

položení květin u Památníku 97. pěší divize

5. 5. 10:00

náměstí Míru

pietní akt u Památníku bojovníků a obětí světových válek, Památníku padlých členů Zpě. aeroklubu ve 2. sv. válce a Památníku padlých Plzeňanů v květnovém povstání 1945

6. 5. 10:00 | Americká ul. U Práce

hlavní vzpomínkový akt u památníku „Díky, Ameriko!“

6. 5. 12:30

Husova ulice

pietní akt u pamětní desky 17. střeleckému praporu z Liège

Změna programu vyhrazena.

Doprovodný program

St 29. 4. | 19:00

Městská beseda

Od osvobození k nejistotě: Evropa a Amerika v roce 2026
živé vystoupení dvou nejsledovanějších českých podcastů o světové politice vstupenky na goout.net

Pá 1. 5. | 9:00–18:00

ulice B. Smetany

Slowmarket – řemesla, design a kreativita

1. 5. 15:30 | 2. 5. 10:00, 15:30

Osvobození 1945

komentovaná prohlídka centrem města po místech spojených s událostmi roku 1945; vstupenky v infocentrech Visit Plzeň a na www.plzenskavstupenka.cz

Pá–ne 1.–3. 5. | 9:00–18:00

Pobřežní 10

Patton Memorial Pilsen, prohlídka expozice věnované osvobození českého západu 1945

So 2. 5. | 8:00–12:00

ulice B. Smetany

Farmářské trhy

So 2. 5. | 10:00–18:00

pasáž NAVA

retro salon pro dámy ve stylu roku 1945

So 2. 5. | 10:00–20:00

DEPO2015

Freedom Ameriky

sraz milovníků amerických vozů

So 2. 5. | 14:00

Bolevecká náves, statek U Matoušů, pořádá MO Plzeň 1

pietní akt, příjezd historických vojenských vozidel, kapela Tuten Swing, výstava

Čt 7. 5. | 17:00

Smetanovy sady, U Branky

promenádní koncert kapely 35. plzeňského pěšího pluku FOLIGNO

Hurvínkova stezka odvahy

1.–3. 5.

PÁ–NE

Muzeum loutek a sadový okruh

Výprava za poznáním příběhu jednoho z našich největších loutkářů Josefa Skupy a jeho loutky Hurvínka, který letos slaví úctyhodných 100 let (interaktivní stezka pro děti a jejich rodiče).

Běh pro Paměť národa

1. 5.

PÁ | 8:30–13:00

Park za OC Plzeň Plaza

běh za všechny, kteří se nevzdali
trasy 5, 10 km, rodinný běh a dětské běhy
registrace: behpropametnaroda.cz/plzen/

Pořádá

Město **Plzeň**

Partner

PLZEŇSKÝ KRAJ

Více o programu najdete na našem webu
www.slavnostiisvobody.cz

Rozhovor

Veterán Joseph Thurmond: Už dlouho jsem se chtěl vrátit do Čech

Hostem Slavností svobody bude muž, který za druhé světové války prošel Evropou od Normandie až do západních Čech

Plzeňské oslavy konce druhé světové války a osvobození města spojeneckými vojsky – Slavnosti svobody – mají letos hostit přímého účastníka bojů druhé světové války Josepha Thurmonda. Do Plzně má přijet jen několik dní poté, co v dubnu oslaví své 100. narozeniny. Byl členem 94. pěší divize. Do války vstoupil v únoru 1945. Prošel boji v Porýní (Düsseldorf apod.) a střední Evropě. Do Československa, konkrétně západních a jihozápadních Čech, se jeho 94. pěší divize dostala v červnu 1945. Vykonával strážní službu, například v Klatovech či Střelských Hořticích.

Co vás vedlo k tomu, že jste se v roce 2026 rozhodl přijet do České republiky na plzeňské Slavnosti svobody?

Chtěl jsem znovu navštívit všechna místa, kde jsem během války sloužil – od Francie přes Německo až po Českou republiku – a podívat se, jak se změnila. Na dobu, kdy jsem byl v tehdejší Československu, mám hezké vzpomínky. Potkal jsem laskavé rodiny, které mě hostily a snažily se mě ve volném čase naučit svůj jazyk. Na místa, kde jsem sloužil, jsem se chtěl podívat již dlouhou dobu. Také jsem chtěl vidět, jakého pokroku vaše země od doby válečné zkázy dosáhla.

Byl jste v Evropě od konce druhé světové války?

Ano, byl. Před dvěma lety jsem se se synem zúčastnil oslav 80. výročí vylodění v Normandii. Navštívili jsme dokonce několik měst a míst, kde jsme se v roce 1945 vylodili po cestě z anglického Liverpoolu. Byla to velmi silná zkušenost. V téměř sto letech mi ta cesta pomohla oživit vzpomínky, připomenout si, kde jsem byl a s kým jsem sloužil.

Je pro vás náročné podnikat dlouhé cesty do Evropy?

Pro mě je důležité tyto cesty absolvovat, dokud mohu a jsem schopný si to užít. Dokud jsem schopný cestovat a užít si to. Proto jsem se rozhodl vypravit se i do vaší země. Rád bych také našel odpovědi na otázky, kde jsem tehdy vlast-

Joseph Thurmond (druhý zleva) je na snímku zachycen s rodinným přítelem Janem Horským (vlevo) a se svým synem Michaeliem (druhý zprava) a jeho manželkou. Jan Horský organizuje návrat Josepha Thurmonda do České republiky. Foto: Jan Horský

ně byl. Kvůli jazykové bariéře jsem často nevěděl, kam mě armáda vlastně poslala. Když jste byl povolán do války, nebylo vám ani devatenáct let. Jak jste tehdy žil?

Vyrůstal jsem v západní části Kentucky. Abych pomohl uživit rodinu, musel jsem školu opustit po šesté třídě – kácel jsem tak dřevo na podpěry do uhelných dolů. V šestnácti letech jsem začal pracovat v Indianě pro společnost International Steel a bydlel jsem u svého nevlastního bratra. Byl jsem v odborech a nedávno jsem za dlouholeté členství obdržel ocenění za 84 let práce. Započítali mi do toho i roky, které jsem strávil v armádě během druhé světové války.

Ve válce jste se zúčastnil bojů v Porýní a střední Evropě. Co jste v posledních týdnech války vy a další příslušníci divize zažili?

Neustále jsme cestovali většinou v zadních částech nákladních aut a ve vlakových vagoncích. Měl jsem pocit, že jsme ujeli tisíce kilometrů. Přesouvali jsme se mezi bojišti, často jsme přijížděli právě jako posily, než nás poslali dále. Když jsme dorazili na místo, měl jsem pocit, že mám rozlámané celé tělo. Bylo to fyzicky velmi vyčerpávající období.

Do Československa jste přišel jako voják krátce po skončení války. Jaké byly vaše úkoly a jak na svůj pobyt vzpomínáte?

Vyhledávali jsme úkryty nepřátel, ničili zbraně, likvidovali nevybuchlou munici, zaspávali krátery po výbuchech a zajišťovali zajatce, kteří byli následně převáženi do větších zajateckých táborů. Působili jsme ve městech západního Československa, jako jsou Klatovy nebo Střelské Hořtice. Na konci roku 1945 jsem byl převelen k 51. signálnímu sboru u Mnichova, kde jsem hlídal a doprovázel německé zajatce a dohlížel na jejich práci při odklizení trosk.

Navázal jste během války nějaká přátelství?

Několik přátel jsem měl, ale byl jsem oddělen od své původní jednotky poblíž Le

Joseph Thurmond na dobové fotografii z klatovského ateliéru Čuba.

Zdroj: archiv Jana Horského

Havru ve Francii. Tehdy jsem byl převelen ke 3. armádě a k 94. pěší divizi. Kvůli tomu jsem ztratil kontakt s muži, se kterými jsem narukoval a absolvoval výcvik.

Jaké bylo vaše povolání po návratu z války? Můžete nám říct něco o své rodině?

Po propuštění z armády jsem se vrátil do Evansville v Indianě a začal znovu pracovat. V květnu roku 1947 jsem se oženil s dcerou našeho pastora z dětství, vzali jsme se ve stejný den, kdy dokončila střední školu. Měli jsme čtyři děti a prožili jsme spolu dlouhý a šťastný život. Byli jsme manželé téměř 78 let. Když moje žena zemřela, chybělo k tomuto výročí jen 17 dní.

Slavnosti svobody opět promění Plzeň v živé dějiny

Plzeň se na začátku května opět stane dějištěm jedné z nejvýznamnějších evropských připomínek konce druhé světové války. Slavnosti svobody 2026 znovu propojí úctu k historii a válečným veteránům s moderním životem Plzně a vytvoří tak neopakovatelnou atmosféru. Od 1. do 6. května nabídnou unikátní spojení vojenské historie, bohatého kulturního programu a vzpomínkových aktů. Návštěvníci se mohou těšit na návrat historických kempů do centra města, přelety dobové i současné letecké techniky, hudební vystoupení napříč žánry a zajímavý mix doprovodných aktivit.

Program začne v pátek 1. května, kdy se otevrou brány vojenských historických kempů. V parku za OC Plzeň Plaza se představí Československá samostatná

obrněná brigáda a kemp RAF, kde nebude chybět věrná replika stíhacího letounu Spitfire v měřítku 1:1 nebo ukázky civilního života v době protektorátu. Křížkové sady v centru města obsadí 16. obrněná divize americké armády s autentickou polní kuchyní a těžkou technikou, zatímco v Pobřežní ulici najdou zájemci ukázkou výzbroje moderní US Army. Historickou atmosféru doplní v sobotu 2. května sraz amerických vozů Freedom Ameriky v areálu DEPO2015 a stylový retro kadeřnický salon pro dámy v pasáži NAVA, který zájemkyně přenesou do módy roku 1945.

Vyvrcholením programu se stane tradiční Convoy of Liberty. V neděli 3. května v 11 hodin vyjede ze Sukovy ulice kolona historických vojenských vozidel, která za doprovodu přeletů dobových armádních letounů projede po Klatovské třídě až do sadů Pětatřicátníků.

Plzeňské Slavnosti svobody připomínají konec 2. světové války a osvobození města spojeneckými vojsky. Foto: Martin Pecuch

Celý týden oslav pak symbolicky uzavře ve středu 6. května v 10 hodin hlavní vzpomínkový akt u památníku Díky, Ameriko!, který doprovodí přelety současných letounů Armády ČR. Pietní úctu hrdinům lidé vyjádří také na mnoha dalších místech, například na Chodském náměstí, v Husově ulici, na náměstí Míru nebo při

sobotním vzpomínkovém aktu na Bolevecké návsi spojeném s koncertem kapely Tuten Swing.

Kulturní nabídka letošních slavností je z důvodu rekonstrukce náměstí Republiky rozprostřena na několika scénách. Amfiteátr za OC Plzeň Plaza bude v pátek večer hostit Plzeňskou filharmonii s programem filmových melodii Johna Williamse, zatímco sobota bude patřit rockovým rytmům v rámci bloku Best of America a neděle folkovému odpolední s Petrem Kocmanem a skupinami Samson a jeho parta, Cop nebo Taxmeni. Pro milovníky swingu a dobové atmosféry je připravena 40's Stage v Proluce s tanečními workshopy lindy hopu nebo tančímou. Moderní pojetí svobody představí scéna Libé rty pod Velkým divadlem a sobotní audiovizuální show Beats For Liberty na náplavce u Radbuzy. Atmosféru v centru města v pátek a v sobotu

dotvoří Slowmarket s řemesly a tradiční farmářské trhy výjimečně umístěné v ulici Bedřicha Smetany.

Ke Slavnostem svobody patří gastronomické zážitky. V Šafaříkových sadech předvedou své kuchařské umění zástupci Národního týmu kuchařů a cukrářů a restaurace Na Spilce ve stanu Plzeňského Prazdroje, chybět nebude street food U Zvonu a za OC Plzeň Plaza. Menu řady plzeňských restaurací oživi slavnostní nabídka a se speciální nabídkou se připojí i místní síť kaváren CrossCafe.

Nejmladší generace se do oslav může zapojit prostřednictvím interaktivní Hurvínkovy stezky odvahy, která připomene nejen osud loutkáře Josefa Skupy, ale i 100. narozeniny loutky Hurvínka. Sportovní nadšenci mohou v pátek ráno podpořit dobrou věc účastí v Běhu pro Paměť národa.

Jakub Zindulka je divadelní kombajn

Herec, dramatik, režisér i principál oslavil šedesátku

Rodák z Hradce Králové je už téměř čtyři desítky let profesně a umělecky spojen s Plzní. V roce 1988 nastoupil do činohry Divadla J. K. Tyla, od roku 2008 je ředitelem Divadla Dialog. Už téměř čtyři desítky let se tak výrazně zapisuje do kulturního dění v Plzni, ať již jako divadelní principál, herec, dramatik, režisér, ale také jako kostymér, scénograf, výrobce kulís i údržbář.

Herec Vladimír Kratina prý o vás řekl, že jste ...

... divadelní kombajn. Seděli jsme spolu a on říkal: „To je neuvěřitelný, ty hru napíšeš, zrežuruješ, hraješ v ní, vymyslíš a vyrobíš kulisy... Jedeš krajinou a padají z tebe inscenace. Jsi divadelní kombajn.“ A to nevěděl, že začnu i svařovat, neboť jsme v Dialogu potřebovali upravit elevaci.

Váš tatínek byl oblíbený herec Stanislav Zindulka. Směřoval jste k herectví už od dětství?

První společnou práci jsme udělali, když mi bylo pět šest let, pro Nedělní chvíli poezie. Pak jsme spolu ještě točili hudební pořady, ale naši natáčení brzy utuli. Stále jsem však recitoval a škola mě vysílala na recitační soutěže, z nichž jsem vozil medaile. Když jsem nesměle vyslovil přání, že bych chtěl na konzervatoř, táta říkal, že mně v herecké kariéře bránit nebude, ale mám nejdřív vystudovat gympl, a když mě to nepřejde, tak potom herectví. Věnoval jsem se taky sportu, byl jsem v juniorské šermířské reprezentaci, ale divadlo nakonec zvítězilo, šel jsem do Prahy na DAMU.

A hned po jejím absolvování jste se ocitl v Plzni.

Už na škole jsem chtěl jít právě do plzeňského Divadla J. K. Tyla. Učila mě Jana Hlaváčová, a když jsem jí to ve třetíku řekl, naložila mě to auta a vypravili jsme se do Plzně, kde mě seznámila s Otou Ševčíkem, tehdejší šéfem plzeňské činohry. Ten se pak přijel podívat na naše absolventské představení a po něm mi řekl, že se mnou počítá. Plzeň je pro život velice příjemné místo. Město žije, ale

Jakub Zindulka byl u příležitosti svého životního jubilea přijat na plzeňské radnici.

Foto: Hana Josefová

Jakub Zindulka se narodil 17. února 1966 v Hradci Králové, vyrostl v Brně, kde vystudoval gymnázium. Po jeho absolvování nastoupil na Divadelní fakultu Akademie múzických umění v Praze. V roce 1988 se stal členem Divadla J. K. Tyla v Plzni, kde měl angažmá do roku 2016. Od roku 2008 je ředitelem Divadla Dialog. Je také uměleckým šéfem spolku SPODINA (SPOlečnost DIVadelních NADšenců), kde působí i jako herec a režisér. Je autorem řady divadelních her, například Manželský čtyřúhelník, Tchýně na zabít, Duchem proti své vůli, Sexem ke štěstí, Play Macbeth. Několik jeho her bylo přeloženo do polštiny a hrají je tamní divadla. Jako autor, dramaturg, režisér a herec spolupracuje s agenturou Fanny.

není hektické a všichni se se všemi znají přes jednoho, maximálně dva lidi.

A dvacet let po nástupu do Plzně, v roce 2008, jste začal vést Divadlo Dialog, v němž byly sdružené ochotnické soubory. Vy jste nastavení této scény pozměnil.

Amatérské soubory před revolucí většinou fungovaly pod různými podniky, některé z nich však zanikly, a tak řada souborů byla bezprizorní. V té době vznikl z iniciativy dvou chytrých dam, které pracovaly v městském kulturním středisku Esprit, nápad na vytvoření sdružení amatérských souborů. A tak vznikl zárodek našeho divadla, které nakonec zakotvilo v bývalé truhlárně bývalé továrny u Rudolfa. Hodně k rozvoji sdružení pomohly čtyřleté kulturní granty města Plzně. Dnes je Dialog repertoárová scéna s profesionálním provozem, která vytváří dobré podmínky pro divadelní tvorbu (ať už profesionální, nebo amatérskou). V současné době máme 13 souborů. Velkou výhodou je, že si mohou vypomáhat, půjčovat si lidi, navzájem se inspirovat a zdravě si konkurovat.

A také mají šanci potkat se s profesionály, které vy, jako režisér a vedoucí souboru SPODINA, jenž je také členem Dialogu, zvete ke spolupráci. Vždyť v Dialogu hrál i váš tatínek Stanislav Zindulka, dále pak například Lucie Zedníčková, Jaroslav Matějka z DJKT, držitel Českého lva Michal Kern...

Ano. Jeden soubor našeho divadla je tvořen profesionály a ke spolupráci zveme zkušené amatérské herce, kteří potom tuto zkušenost mohou přenášet do své práce. Také si myslím, že zvučná jména, která pracují nebo pracovala s naším souborem, pomohla, aby se Dialog dostal do povědomí Plzeňanů. Mediálně známé jméno třeba přivede nějakého diváka poprvé do našeho divadla. A on na místě zjistí, že Dialog je příjemné místo se zajímavým repertoárem i barem. Někteří diváci chodí hodinu před představením, aby si mohli popovídat. Jsme s návštěvností hodně spokojeni. Hrajeme měsíčně až dvě desítky představení a většinou máme vyprodáno.

Průzkum zjišťuje spokojenost s kulturou

Město Plzeň zjišťuje, jak jsou obyvatelé spokojeni s kulturní nabídkou ve městě a jaké aktivity by v budoucnu uvítali. Dotazníkové šetření připravil Odbor kultury Magistrátu města Plzně ve spolupráci s Centrem pro komunitní práci západní Čechy, právě probíhá i šetření přímo v ulicích města. Zároveň je možné se průzkumu zúčastnit prostřednictvím webu kultura.plzen.eu/dotaznik, kde lze dotazník vyplnit, nebo načtením QR kódu. Dotazník je určen všem obyvatelům Plzně starším 15 let. Zjišťuje například, jaké kulturní akce lidé navštěvují, jak hodnotí dostupnost kulturních institucí nebo zda mají dostatek informací o kulturním dění ve městě. Respondenti mohou také uvést, jaké typy akcí by v Plzni uvítali nebo co jim v současné nabídce chybí.

Pozvánka z Archivu města Plzně

Archiv města Plzně pořádá u příležitosti Mezinárodního dne archivů Den otevřených dveří, který proběhne 29. a 30. dubna v sídle archivu ve Velešlavínově 19. Tématem jsou letos 100. narozeniny Hurvínka, a tak si návštěvníci budou moci prohlédnout především archiválie z fondu Josefa Skupy. Kromě různých písemností, plakátů, publikací či obrazů a obrázků budou k vidění i samotné loutky a různé další předměty s danou tematikou. Zároveň bude možné prohlédnout si některé výtvarné práce, které do soutěže k Hurvínkovým 100. narozeninám zaslali Archivu města Plzně žáci a studenti ze základních, středních a základních uměleckých škol Plzeňského kraje. Prohlídky pro školní skupiny budou po oba dny probíhat od 8:30 do 13:00 hodin, a to vždy po 15 minutách (vstup ze dvora přes budovu radnice). Na akci je nutné se předem objednat na tel. 378 032 601 nebo e-mailem na archiv@plzen.eu. Pro veřejnost bude otevřeno ve středu 29. dubna od 13:15 do 16:30 hodin.

Luděk Míšek vystavuje v Galerii Jiřího Trnky

Do 26. dubna je v Galerii Jiřího Trnky na náměstí Republiky k vidění výstava plastik a reliéfů Ludka Míška s názvem **Ticho, které pamatují**. Výstava je koncipována jako nahlédnutí do Míškovy způsobu uspořádávání myšlenek a pocitů při práci v ateliéru a ukazuje, že je přitahován jednoduchými tvary, pro které hledá průniky a návaznosti linií. Luděk Míšek vede ateliér Socha a prostor na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara.

Alpinum klub zve na svou tradiční výstavu

Výstava s názvem Jaro v alpinu 2026 se uskuteční od 6. do 15. května na zahradě gymnázia na Mikulášském náměstí. Otevřeno bude denně od 9 do 19 hodin. V sobotu 16. května bude otevřen pouze prodej, a to do 12 hodin; vstup na prodejní část bude tento den zdarma. Návštěvníci mohou během výstavních dní obdivovat nejen běžné rostliny z trvalé výsadby, ale také řadu vzácných exponátů zapůjčených členy klubu speciálně pro tuto příležitost. Více na skalnicky-plzen.cz.

Plzeň se může pochlubit hustou sítí knihoven

Knihovna města Plzně (KMP) se během své stopadesátileté existence postupně z jediné rozrostla v síť poboček po celém území města. Ty vznikaly především připojováním knihoven občanských besed a místních lidových knihoven v souvislosti s tím, jak se k Plzni postupně připojovaly okolní obce. Radniční listy ve spolupráci s Knihovnou města Plzně pokračují v seriálu, který mapuje historii této instituce. Přináší čtvrté zastavení.

Například v roce 1927 měla městská knihovna 8 poboček a 4 čítárny. V roce 1945 bylo poboček 12, o dva roky později 11. Roku 1955 jich bylo už 14, v roce 1969 dokonce 19 a v roce 1974 přibyla ještě jedna další. Po změně režimu přinesla 90. léta minulého století řadu změn i do knihovny. Některé provozy musely opustit prostory v budovách, které byly vráceny původním majitelům. Od roku 1996 proto zejména v okrajových částech města nahrazuje ka-

menné pobočky pojiždná knihovna – bibliobus.

V současnosti se v ústřední budově Knihovny města Plzně v ulici B. Smetany nachází oddělení pro dospělé, oddělení pro děti a mládež, studovna a Polanova síň. V jednotlivých městských obvodech funguje ještě 9 velkých knihoven s celotýdenním provozem, 12 malých poboček, 9 stanovišť bibliobusu a dva sály pro kulturní, vzdělávací a komunitní aktivity.

Z historie velkých knihoven

Dnešní **Obvodní knihovna Bory** byla původně od konce 19. století provozována na Říšském (dnes Jižním) předměstí občanskou besedou. Městská knihovna ji převzala ve 20. letech minulého století. Také borská knihovna se během let několikrát stěhovala. V roce 1970, kdy bylo dostavěno sídliště na Borech, byla v Heyrovského ulici, po třech letech se přesunula do nového nákupního střediska Luna, v roce 2006 do

Součástí Obvodní knihovny Lochotín bylo i hudební oddělení, jak ukazuje snímek z roku 1986. Hudební oddělení se v roce 2005 osamostatnilo, přidalo internetové služby a sídlí nyní v Táborské ulici na Slovanech.

Zdroj: archiv KMP

budovy III. polikliniky, odtud do Střední průmyslové školy strojnické na Klatovské třídě, kde sídlí dodnes.

Obvodní knihovna Doubravka byla původně knihovnou osady Doubravka.

Ta byla roku 1926 připojena k Plzni, a tak doubravecká knihovna byla začleněna do městské knihovny. Avšak tato pobočka byla zničena při náletech na konci druhé světové války. V 50.–60. letech se několikrát stěhovala, v roce 1968 byla otevřena v obchodním středisku Jitřenka. V roce 1992 se přesunula do obchodního domu Centrum, kde sídlí dodnes. Podobnou historii má i **Obvodní knihovna Skvrňany**. V poslední třetině 19. století existovala jako knihovna občanské besedy. K městské knihovně se připojila v roce 1926. Za druhé světové války byla silně poškozena nálety. Následně se několikrát stěhovala, až roku 1978 našla místo v kulturním středisku v novém sídlišti v Zadních Skvrňanech. V roce 1991 byla v Předních Skvrňanech otevřena nová obvodní knihovna. V roce 2003 se obě knihovny sloučily v jednu, která dnes sídlí v rozšířených a rekonstruovaných prostorech střediska v Zadních Skvrňanech.

Od roku 1999 je zde v provozu i kulturní sál M-klub.

Obvodní knihovna Lochotín byla otevřena provizorně v roce 1980 v objektu Družba. V roce 1983 zahájila činnost v obchodním centru Atom – v té době byla největší a nejmodernější veřejnou knihovnou v Plzni a zároveň jedinou, která byla budována pro tento účel. V roce 1998 se knihovna přestěhovala do nově upravených prostor v Kralovické ulici, kde předtím sídlila malá pobočka Košutka. V roce 2011 rozšířila knihovna své prostory i činnost o kulturní sál L-klub a jeho aktivity.

Obvodní knihovna Slovany byla založena jako spolková knihovna na konci 19. století a pod správu městské knihovny přešla v roce 1919. Také se několikrát stěhovala: z Masarykovy školy na Jiráskově náměstí, přes dům na Slovanské třídě, agitační středisko na tehdejší náměstí Jana Krautwurma (dnes generála Píky), až se v roce 2000 usídlila v Táborské ulici.

Psohlavci: Hrdost někdy stojí příliš

Po šedesáti letech se vrací opera Karla Kovařovice

Po více než šedesáti letech se na plzeňské jeviště vrací opera **Psohlavci** Karla Kovařovice. Silný příběh o střetu práva, hrdosti a historických změn má premiéru 18. dubna ve Velkém divadle. Režisér inscenace a ředitel Divadla J. K. Tyla Martin Otava (na snímku) vnímá téma chodského povstání jako stále aktuální a zdůrazňuje, že jeho hrdiny bychom neměli vnímat černobíle.

„Psohlavce jsem poprvé viděl jako malý kluk v Národním divadle, kde můj dědeček Zdeněk Otava zpíval Lamingera,“ vzpomíná Martin Otava a dodal: „Pamatuji si atmosféru, dramatickosti a napětí. Ten příběh ve mně zůstal a dnes mě zajímá mnohem víc než jako obrozenecký mýtus.“ Podle něj totiž nejde jen o heroický obraz Chodů jako utlačované části národa: „Je to konflikt dvou pravd. Chodové měli po staletí zvláštní privilegia, která jim dávali čeští králové. Po Bílé hoře se ale změnila politická situace a jejich role už nebyla potřebná. Oni se s tím odmítli smířit.“

Stejně složitá je podle Martina Otavy i postava Lamingera: „Není to jen ‚zlý Němec‘. Panství dostal za zásluhy vůči císaři a měl ho spravovat a rozvíjet. Jenže dostal k tomu lid, který na něm vlastně neměl povinnost pracovat. Z jeho pohledu je to absurdní situace. V jistém smyslu mají pravdu obě strany – a právě z toho vzniká tragédie.“ Otavova inscenace proto nesází na historický realismus. Scéna je stylizovaná a symbolická. „Nesnažíme se rekonstruovat Chodsko v 17. století. Vytváříme spíš prostor napětí, kde je všechno v pohybu – stejně jako dějiny,“ říká režisér.

Opera **Psohlavci** má premiéru ve Velkém divadle 18. dubna, reprízy se konají 24. dubna, 2. května a 7. června. Foto: Alexandre Katsapov a Mario Bakuš (The Queens)

Důležitou roli hraje hudba Karla Kovařovice: „Je to skladatel, který je dnes trochu neprávem zapomenutý. Jeho hudba je ale velmi dramatická a emotivní. V opeře se vrací osudový motiv, který zazní už v předehře a připomíná nevyhnutelnost tragického konce.“ Významné místo má i sbor, který zde představuje hlas společnosti. „Jednou jsou lidé na návsi, jindy dvorská společnost nebo soud. Sbor vytváří tlak

na jednotlivce, není jen kulisou,“ vysvětlil Martin Otava.

Co by si diváci měli odnést? „Uvědomění si, že oprávněná hrdost a skutečné právo by nemělo přerůst do prázdné pýchy. Je to nebezpečný moment, který na celou společnost, nejen na Kozinu či Lamingera, dopadá naprosto destruktivní tíhou, která přetrvává staletí a plodí jen křivdu, nenávisť a nepochopení,“ uzavřel režisér.

Plzeňský rošťák Hurvínek slaví

Postava legendární loutky Hurvínek patří již celé století k neznámějším symbolům českého loutkářství. Hurvínek se poprvé na jevišti objevil 2. května 1926 jako nová postava při představeních Loutkového divadla Feriálních osad v Plzni. Jeho dřevěnou podobu vytvořil řezbář Gustav Nosek, který spolupracoval s loutkářem Josefem Skupou. Plzeň letos slaví narozeniny svého slavného roďáka bohatým programem. Série výstav, vzdělávacích programů, festivalových představení i odborných setkání ukáže, že postava zvidavého a trochu rošťáckého chlapce si dokáže získávat nové generace diváků i po sto letech od svého vzniku.

Hurvínek letos slaví stovku. Mezi gratulanty je i tatulda Spejbl. Zdroj: Muzeum loutek v Plzni

Oslavy s předstihem zahájil mezinárodní projekt **Hurvínek na cestě kolem světa**. Muzeum loutek, patřící pod Západočeské muzeum v Plzni, vyslalo loni loutku Hurvínka na symbolickou cestu po českých školách v zahraničí a pokračuje v ní i letos. Není to první Hurvínkova zahraniční cesta, už v roce 1928 se představil na výstavě v Baden-Badenu, poté následovala vystoupení po celém světě. Zajímavostí také je, že Spejbl a Hurvínek ovládají např. i čínštinu, arabštinu nebo japonštinu.

Rodné město slavné loutky připravilo celoroční **Hurvínkovo BUBUBU**, jež hravou formou přibližuje svět loutkového divadla v expozici Muzea loutek v Plzni a je určeno dětem i dospělým. Program je inspirován stejnojmennou hrou Josefa Skupy z roku 1932 a jeho součástí je také výtvarná dílna, kde si účastníci vytvoří vlastní malou loutku Hurvínka. Ve spolupráci s městem Plzeň dále vzniká venkovní panelová výstava **Hurvínek 100**. Instalována

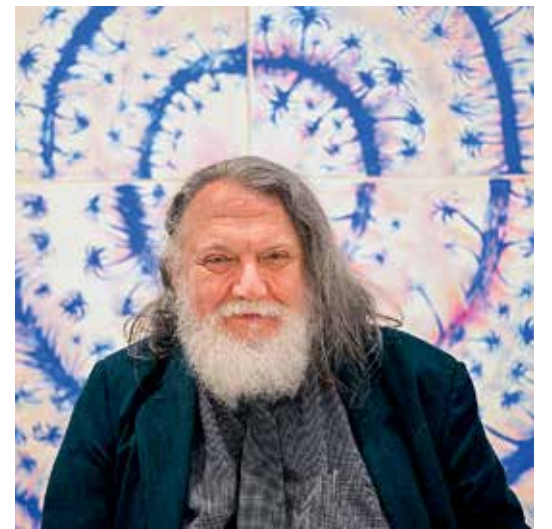
bude před Studijní a vědeckou knihovnou Plzeňského kraje od 30. dubna do 29. června a představí vývoj postavy Hurvínka i další zajímavosti z jeho historie.

Hlavní výstavní projekt **Hurvínek 100 – Z Plzně do Plzně**, opět připravený Muzeem loutek ve spolupráci s dalšími institucemi zaměřenými na loutkářství, představí v prostorách Západočeského muzea v Plzni Hurvínka z různých úhlů pohledu – od jeho vzniku přes divadelní kariéru až po jeho působení v rozhlase, filmu či televizi. Výstava se koná od letošního 12. června až do 4. dubna 2027. Rovněž připomene význam Josefa Skupy a řezbáře Gustava Noska. Vyjde také odborná publikace **Hurvínek v Plzni (1926–1945)**, jež přinese nové poznatky. Vychází z výzkumu archivních materiálů uložených v Archivu města Plzně a zaměřuje se na období, kdy Hurvínek vystupoval především v Plzni.

Hurvínkovo výročí připomene mnoha body svého programu i festival Skupova Plzeň (10. až 14. června), zapojí se i pražské Divadlo Spejbla a Hurvínka. Oslavy doplní také mezinárodní konference Komické typy v loutkovém divadle (100 let Hurvínka), která proběhne 9. června 2026 v Západočeském muzeu v Plzni a následně v červnu také v německém Figurentheater Osnabrück.

Josef Mištera vystavuje v Galerii města Plzně

V Galerii města Plzně je od března k vidění výstava **JOSEF MIŠTERA ORA ET LABORA**. Výstava připomíná, že malíř, ilustrátor, grafik, animátor, galerista i vysokoškolský pedagog, zakladatel Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara Západočeské univerzity v Plzni oslavil loni v prosinci sedmdesátku. Výstava prezentuje výhradně jeho současnou tvorbu z let 2024 až 2026. Současně se v Muzeu loutek koná malá výstava prezentující loutkový film **Králův dar**, jehož výtvarníkem

Josef Mištera při vernisáži své výstavy v Galerii města Plzně. Foto: Miroslav Chaloupka

byl právě Josef Mištera. Ten je také držitelem Umělecké ceny města Plzně za celoživotní dílo, je držitelem mnoha dalších ocenění, jako například jsou Nejkrásnější kniha, Cena Ladislava Sutnara, Ikona města Plzně a dalších.

Festival Jeden svět zve na inspirativní filmy

Mezinárodní festival filmů o lidských právech Jeden svět se letos v Plzni uskuteční od 13. do 19. dubna v Moving Station, Polanově síni Knihovny města Plzně, Městanské besedě a v komunitním prostoru Jedlá zahrada v Českém údolí, kde bude program zaměřen především na rodiny s dětmi. V Městanské besedě proběhnou projekce během víkendu 18. a 19. dubna. Návštěvníci se zde mohou těšit také na dvě panelové debaty. První s názvem **2036: Budoucnost nejistá** se zaměří na možné scénáře vývoje společnosti v příštích letech. Druhá debata **Jak AI mění studium aneb konec diplomek v Čechách** otevře téma dopadů umělé inteligence na vzdělávání. Do Plzně každoročně přijíždějí také zajímaví hosté, kteří se zapojí do debat o vybraných projekcích. Festival myslí i na přístupnost pro diváky se speciálními potřebami. Nabízí projekce s titulkami pro osoby se sluchovým omezením, vybrané debaty budou tlumočeny do českého znakového jazyka a většina projekčních míst je bezbariérová. Součástí festivalu bude i doprovodný program. Více na webu jedensvet.cz.

Divadlo ALFA chystá novinku pro nejmenší

Příznivce představení pro batolata a děti z mateřinek potěší plzeňské Divadlo ALFA posledním titulem sezony s názvem **Posvíme si na světlo**. Divadelníci se chystají otevřít v klubových prostorách interaktivní světelnou laboratoř, která bude zkoumat světelné zázraky. „V hravých obrazech budeme světlo chytat, budeme s ním dokonce malovat. Do Plzně se na to těší režisér Jiří Ondra, který má za sebou několik úspěšných inscenací pro nejmenší, třeba Tichohoří Gumák pro králové-

hradecké Divadlo Drak, které za ni získalo hlavní cenu na loňském ročníku festivalu Mateřinka v Liberci,“ uvedla dramaturgyně Alfy **Petra Kosová**.

Zkušený autor a režisér Jiří Ondra si přizval ke spolupráci scénografa Karla Czecha a spoluautorku a dramaturgyni Lucii Ferencovou. V inscenaci si zahrají Andrea Ballayová, Kristýna Franková, Lenka Lupínková, Radka Mašková, Tomáš Jereš a Petr Vydareň, který je zároveň autorem hudby.

Slavnostní premiéra nové inscenace Posvíme si na světlo určená dětem už od dvou let bude tentokrát odpolední a Divadlo ALFA ji chystá na pátek 29. května.

Plzeň zavzpomíná na Portu

Plzeňský amfiteátr na Lochotíně patřil v 80. letech minulého století jedné z největších tehdejších kulturních akcí. Desetitisíce lidí v něm poslouchali folkovou, trampskou a country muziku, hostil festival Porta. Ten si v letošním roce připomíná 60. výročí svého založení a při této příležitosti se v lochotínském amfiteátru koná 19. září akce Plzeň vzpomíná na Portu. Vystoupí kapely a interpreti Epydemie, Marien, Hop Trop, Cop, Nezmaří, Robert Křesťan & Druhá tráva a Ivo Jahelka. Předprodej vstupenek již běží na Ticketportalu i na Plzeňské vstupence.

Z Archivu města Plzně: Pozůstalost Jaroslava Schiebla

V seriálu připravovaném Archivem města Plzně představujeme osobnosti, jejichž pozůstalosti schraňuje. Jaroslav Schiebl se výrazně zapsal do společenského a kulturního dění v Plzni. Byl regionálním historikem, spisovatelem, ale také redaktorem a městským úředníkem.

Narodil se 13. září 1851 do významné plzeňské vlastenecké rodiny. Jeho otec byl Ignác Schiebl (1823–1901), který byl nejen knihtiskařem (vydával rozličné noviny – Pilsner Bote, Pilsner Reform, český list Radbuza či Nové plzeňské noviny), ale také poslancem Českého zemského sněmu (1883–1889) a městským radním. Stal se rovněž prvním českým prezidentem Obchodní a živnostenské komory v Plzni. Byl také společensky aktivní, již v roce 1848 se zapojil do činnosti Slovanské lípy, stál u zrodu Hlaholu, byl spoluzakladatelem Městfánské besedy, starostou Občanské záložny či čestným setníkem c. k. privilegovaného měšťanského sboru ostrostřelců. Roku 1886 obdržel rytířský kříž Řádu císaře Františka Josefa. Jaroslav byl jeho nejstarší potomek. Kromě něj měl ještě tři syny – Karla (1855–1915), Ignáce (1857–1905) a Antonína Jindřicha (1877–1931) – a dceru Annu (1853–1901).

Jaroslav Schiebl navštěvoval v Plzni hlavní školu a poté nižší a vyšší reálku. Ná-

Jaroslav Schiebl ve své pracovně.

Zdroj: Archiv města Plzně

sledně odjel studovat do Drážďan a Berlína, kde se věnoval malířství. Zajímal se ale i o hudbu a divadlo. Začal ovšem inklinovat i k žurnalistice, ke které zcela logicky „přičichl“ již u svého otce. Jako novinář pak Jaroslav Schiebl procestoval Evropu i Orient.

Po návratu do Plzně si zařídil vlastní knihkupectví, ale redigoval i zdejší noviny – Pilsner Reform, Nové plzeňské noviny a Echo von Pilsen. Od roku 1886 byl přisezným znalcem pro knihovny, rytiny, obrazy a starožitnosti. V roce 1890 byl přijat do služeb města Plzně jako výpomocný úřed-

ník. V letech 1890, 1900 a 1910 organizoval plzeňské sčítání lidu. Vedl statistickou kancelář a byl také referujícím úředníkem sociální a aprovidační komise a záležitosti týkající se cizineckého ruchu. V roce 1913 získal titul přednosta městské statistické kanceláře (od roku 1919 rada městské statistické kanceláře). Do penze odešel v roce 1926.

Během své úřední činnosti se stále věnoval žurnalistice a sepisování příběhů z Plzně. Je autorem řady publikací či studií, mj. trilogie Plzeň v pověsti, legendě, tradici

Jaroslav Schiebl se svojí druhou manželkou Olgou a příbuznými v Mariánských Lázních v roce 1930.

Zdroj: Archiv města Plzně

a škádlivce, knihy Plzeňský pitaval, dvoudílné publikace Měšťan ve zbroji, Radnice královského města Plzně, ale i dobových adresářů města Plzně. Kromě toho byl spoluzakladatelem Klubu fotografů-amatérů v Plzni.

Jaroslav Schiebl by dvakrát ženatý. Jeho první manželkou byla někdejší členka královského zemského českého divadla v Praze a také spisovatelka Helena Vávrová (1853–1910). Spolu měli syna Theodora (1880–1939), který byl také městským úředníkem (nakonec

vrchní tajemník městského úřadu). Když v dubnu 1910 Helena zemřela, tak se za rok podruhé oženil s Olgou Czázovou (1885–1968). Jaroslav Schiebl zemřel v Plzni 5. dubna 1933.

Fondy obsahující archiválii týkající se Jaroslava Schiebla a jeho otce Ignáce zahrnují celou řadu zajímavých dokumentů vztahujících se k jejich životu i činnosti, jako jsou osobní doklady, korespondence, rukopisy či fotografie.

Kateřina Fantová
Archiv města Plzně

Ferdinand II. mírnil škody po Mansfeldových vojácích

Období pobytu Rudolfa II. v Plzni bylo pro město labutí písní jeho renesančního rozkvětu. Za dveřmi již byla třicetiletá válka, která město zasáhla nejen kvůli dobytí Mansfeldovou armádou, ale hlavně kvůli následnému období, kdy bylo město nuceno Mansfeldovy žoldáky ubytovat i stravovat a navíc platit značnou sumu jako výpalné.

Mansfeld opanoval město při generálním útoku dne 21. listopadu 1618. Plzeň byla poprvé ve svých dějinách vojensky dobytá a stala se na více než dva roky generálovým hlavním a brzy jediným finančním zdrojem. Vévoda Karel Emanuel I. totiž od roku 1619 přestal Mansfeldovu armádu platit a čeští stavové platili nepravidelně.

Dne 26. března 1621 vstoupily do Plzně tři praporečky vojska Katolické ligy. Stalo se tak na základě smlouvy o vydání města, kterou proti vůli nepřítomného Mansfelda podepsal ve Stříbře zástupce plzeňské posádky s velitelem vojsk Ligy generálem Johannem Tserclaesem

baronem Tillym. Za 140 000 zlatých slíbila mansfeldská posádka, že odejde do Klatov a nechá se vystřídat vojáky Tillyho armády. Na smluvní obnos však musela přispět plzeňská městská rada částkou 87 000 zlatých, které si byla nucena vypůjčit. Tím se dále zvýšil dluh Plzně vyvolaný požadavky mansfeldské posádky v letech 1618–1621. Poslední Mansfeldovi vojáci opustili Plzeň 6. dubna 1621...

Panovník Ferdinand II. (1578–1637) při své cestě na říšský sněm do Řezna navštívil Plzeň v roce 1623, aby se osobně přesvědčil o zkáze, kterou zde zanechalo mansfeldské vojsko. Odměnou za škody, které město utrpělo, bylo dne 7. srpna 1627 vydání zlaté buly, která byla potvrzením předchozích zlatých bul císaře Zikmunda, Ferdinanda I. a Maxmiliána II. i všech jejich konfirmací, které proběhly od ostatních panovníků v listinné formě bez přivěšení zlaté buly. Obdarování Plzně Ferdinand II. ještě rozhojnil o další milosti. Do Plzně zároveň s Fer-

Zlatá bula Ferdinanda II. z roku 1627.

Zdroj: Archiv města Plzně

dinandem přijel i Karel, biskup averský a vyslanec apoštolský, který znovu vysvětil plzeňské kostely.

Ferdinandův syn Ferdinand III. (1608–1657) se po smrti Albrechta z Valdštejna (1634) stal vrchním velitelem císařských vojsk, a tak do Plzně zavítal hned v roce

1634, kdy táhl vleče vojska do Řezna. Do města přijel 17. května a pobyl zde čtyři dny. Byl uvítán na náměstí plzeňským arciděkanem Štěpánem Puchovským, který k němu pronesl latinskou řeč a podal k políbení ostatky svatých. Následně byl Ferdinand veden pod baldachýnem do kostela sv. Bartoloměje. Poté na náměstí vykonal s velkým uspokojením přehlídku ozbrojené plzeňské mládeže pod vedením mladičského Jana Tannera (1623–1694), pozdějšího jezuita a historika, mj. autora spisu Historia urbis Plsnae (Dějiny města Plzně).

Při své druhé návštěvě 12. září 1645 potvrdil všechna privilegia plzeňskému cechu řezníků. Do Plzně zavítal Ferdinand III. ještě jednou, a to v roce 1647, kdy se vracel z Chebu, kde téměř upadl do švédského zajetí. V Plzni přijal plzeňského primátora Theofila Klea z Roudné a jmenoval ho svým radou.

Dalším panovníkem, kterého Plzeň hostila, byl Ferdinandův syn Leopold I. (1640–1705). Do Plzně dorazil 1. února 1658 a kvůli velké zimě zde zůstal osm dní.

Následně se zde zastavil 14. srpna 1673, kdy jel na přehlídku vojska do Chebu. Byl přivítán střelbou z 23 děl a před Pražskou branou mu byly odevzdány klíče od města. Před vchodem do katedrály sv. Bartoloměje jej přivítal děkan pražské kapituly Tomáš Pešina z Čechorodu a plzeňský arciděkan Alexej Čapek. Po bohoslužbě následného dne si panovník za pomoci dalekohledů přečetl v chrámu nápisy o obležení Plzně Žižkovým vojskem a další nápisy, které na stěny presbytáře nechal napsal plzeňský měšťan Šebestián Pechovský, který býval učitelem češtiny Rudolfa II. i jeho tajným radou. Večer Leopold udělil audienci městské radě. Dne 16. srpna v odpoledních hodinách z Plzně odjel, avšak při svém návratu z Chebu zde opět posídal.

Další zprávu o panovnícké návštěvě Plzně máme až z roku 1774, kdy zde dvakrát pobýval císař Josef II. (1741–1790) v rámci své inspekční cesty.

Štěpánka Pfliegerová
Archiv města Plzně

SOUTĚŽ Z HISTORIE

Bližší informace o pobytu Josefa II. v Plzni nemáme. Přesto však Josef II. do života Plzně zasáhl nemalou měrou, a to hned v několika ohledech.

Fatální následky pro městské dominikány přinesl záměr Vídně redukovat v monarchii počty řeholního kléru a církevních institucí nevykazujících obecně prospěšnou činnost. Podle dvorského dekretu z 12. ledna 1782 tak byly v Plzni zrušeny oba dominikánské kláštery, mužský (1786) i ženský (1782).

Na základě dvorského dekretu z 23. srpna 1784 došlo z hygienických důvodů ke zrušení hřbitovů v zástavbě, což se v Plzni dotklo hřbitova, který se do té doby rozkládal na samotném náměstí kolem kostela sv. Bartoloměje, zrušeny byly i hřbitovy při dominikánském a františkánském klášteře

a hřbitov u předměstského kostela sv. Máří Magdaleny. Od tohoto času byli všichni plzeňští obyvatelé pohřbíváni na hřbitově u kostela sv. Mikuláše, případně u kostela Všech svatých na Roudné.

Další zásadní změnou pro město bylo zřízení tzv. regulovaného magistrátu od 1. listopadu 1788, provedené za základě dvorského dekretu z roku 1785, podle kterého měla být správa měst svěřena placeným a právně kvalifikovaným úředníkům. Díky tomuto také přestala platit všechna dosavadní privilegia, která kdy města obdržela (včetně oné Zikmundovy zlaté buly, kterou potvrzovali a rozhojňovali všichni následující panovníci na českém trůně).

Důležité pro další kulturní rozvoj města byly již tereziánské školské refor-

my ze 70. let. Na základě školního řádu z roku 1774 bylo v Plzni zřízeno v roce 1776 gymnázium a také hlavní škola, která byla de facto základní školou pro děti měšťanů.

Gymnázium bylo v prvních letech své činnosti svěřeno do správy plzeňských dominikánů. Po zrušení kláštera v roce 1786 jeho správa přešla na:

- A/ řád františkánů
- B/ jezuitů
- C/ tepelské premonstráty.

Odpovědi lze zasílat s označením Soutěž z historie na adresu redakce nebo na e-mail soutez.Radnicnilisty@plzen.eu do 20. dubna. Správná odpověď v březnu byla B/ občanský průkaz či cestovní pas. Uspěl Pavel Dostál.

SOUTĚŽ SE ZOO

Zoologická a botanická zahrada města Plzně má už prodlouženou otevírací dobu od 8 do 19 hodin. Na začátku května zve na dvě zajímavé akce. První májový den to je **May Day** – celodenní program s workshopy zaměřený na ochranu přírody. O týden později 8. května je připraven **Den vítězství** – tematická pátrací hra.

Plzeňská zoo slaví letos 100. narozeniny. Před pěti lety si ke svým pětadvadesátinám nadělila knihu plnou fotografií a zajímavých informací, o kterou

mohou nyní soutěžit naši čtenáři.

Jak už bylo řečeno, plzeňská zoologická zahrada slaví letos stovku. Víte kolik let je botanické zahrádě?

- A/ 75
- B/ 65
- C/ 55

Odpovědi lze zasílat s označením Soutěž se zoo na adresu redakce nebo na e-mail soutez.Radnicnilisty@plzen.eu do 20. dubna. Správná odpověď v březnové soutěži byla B / 7.

Uspěl František Bystřický.